

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2346/2015
11.05.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, чланова већа, у парници тужилаца А.С.1, А.С.2 и М.С., свих и Б. код Б., које заступа пуномоћник Д.А., адвокат из Р. и Н.П., дипломирани правник из Р., против тужених МК М.Р. д.о.о. К. и МК Г. д.о.о. Б., које заступа пуномоћник М.Д.М., адвокат из Б., ради накнаде штете, вредност спора 76.778.450,17 динара, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3322/14 од 20.05.2015. године, у седници одржаној 11. маја 2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3322/14 од 20.05.2015. године у ставу првом изреке.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Краљеву 2 П 18/13 од 10.06.2014. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужилаца па су тужени обавезани да тужиоцима солидарно на име накнаде стварне штете због порушених објеката исплате 5.815.892,79 динара са затезном каматом почев од 14.04.2004. године па до исплате.

Побијаном другостепеном пресудом делимично је одбијена као неоснована жалба тужених и првостепена пресуда је потврђена у ставу првом изреке, у погледу стварне штете. Ставом другим изреке, у осталом делу првостепена пресуда је укинута (изгубљена добит и трошкови спора) и предмет је враћен у том делу на поновно суђење.

Против правноснажног дела другостепене пресуде тужени су благовремено изјавили ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 399. ЗПП ("Службени гласник РС" 125/04...), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗКП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни битна повреда из тачке 12. цитиране одредбе, јер се супротно ревизијским наводима нижестепене пресуде могу са сигурношћу испитати.

Према утврђеном чињеничном стању правни претходник тужилаца сада покојни В.С. и правни претходник тужених К.и. ЦГ-ДП Б. као закуподавац закључили су 01.11.2001. године уговор о закупу са роком трајања од 20 година. У складу са уговором закупац је изградио објекте намењене личној продаји (30 затворених ентеријерских тезги, 10 монтажних локала у површини од по 8м², један монтажни локал у површини од 11,18м², као и два зидана локала у Г објекту у периоду од 1993. до 1998. године у површини од 97,54м² ради обављања пословне делатности). Пијачни простор са изграђеним објектима користио је правни претходник тужилаца, а после његове смрти у њиховој државини били су тужиоци. Уговор о закупу између странака није раскинут. У току септембра месеца 2009. године тужени су противправно (применом силе) одузели тужиоцу све изграђене објекте (тезге, монтажне локале и зидани локал) искључивши струју, физичким препрекама блокиравши улазе у простор пијаче и поставивши обезбеђење. Општински суд у Рашкој је ради заштите државине решењем П 497/07 од 02.09.2009. године усвојио привремену меру и туженима наложио да се уздрже од сметања државине и да изврше враћање у пређашње стање. Тужени нису поступили по привременој мери, већ су 03.09.2009. године започели рушење свих објеката, што су и учинили.

Вештачењем је утврђена вредност стварне штете на дан 14.04.2004. године у укупном износу од 5.815.892,79 динара.

Код таквог чињеничног стања, правилно је примењено материјално право када је усвојен тужбени захтев ради накнаде стварне штете на основу члана 189. ЗОО.

Тужиоци су наследници инвеститора и изграђени локали представљају заоставштину њиховог оца (члан 1. ЗОН). Тужени су противправно својом кривицом умањили имовину тужилаца. Не постоје услови за искључење кривице по основу нужне одбране, стања нужде, отклањања штете од другог (члан 161), дозвољене самопомоћи (члан 162) или пристанка оштећеника (члан 163). Тужени су једнострано раскинули уговор о закупу и применом силе уништили имовину тужилаца, па су одговорни за обичну штету по основу чл. 185. и 189. ЗОО (висина материјалне штете изричито се не оспорава).

Истицање у ревизији, а и током поступка, да тужиоци нису активно легитимисани у парници ради накнаде материјалне штете нису основани.

Наиме, без значаја је чињеница да ли су тужиоци наследници (следбеници) предузетничке радње или нису. Имовински спор није последица пословања предузетничке радње нити спор због повреде уговора (чл. 162-169. ЗОО), већ извор обавезе тужених (члан 1. у вези члана 154. став 1. ЗОО) представља деликтна радња

која је усмерена на уништавање имовине тужилаца. Имовина (покретне и непокретне ствари) представља заоставштину правног претходника тужилаца (члан 1. ЗОН), а тужиоци су његови законски наследници и намерним уништењем учињена је штета коју штетник по цитираним правилима облигационог права мора да накнади. Правно питање следбеништва над радњом, важење уговора о закупу и остала питања пословања (пословног односа) су потпуно ирелевантна за исход ове парнице. Све изложено односи се и на ревизијске наводе у којима се истиче да власник предузетничке радње после брисања радње из регистра не задржава право да буде "у недоглед поверилац", као и истицање да између раније А. С.-к.' и грађевинска радња С.-к. овде тужиоца А.С.1 не постоји правна веза.

Поводом ревизије расправљају се правна, а не чињенична питања. Зато предмет оцене ревизијског суда нису били наводи у којима се истиче да суд није могао поклонити веру исказима тужилаца да је њихов правни претходник својим средствима изградио монтажне објекте (покретне ствари) и зидани пословни простор (непокретност) јер се на тај начин оспорава утврђено чињенично стање што је недозвољено (члан 398. став 3. ЗПП).

На основу члана 405. ЗПП одучено је као у изреци.

**Председник већа
судија
Предраг Трифуновић,с.р.**